

Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Bílina, Čapkova 869

Čapkova 869, 418 01 Bílina

Identifikátor školy: 600 084 051

Termín konání inspekce: 20. – 22. září 2004

Čj.:	f5 1274/04-1130
Signatura:	of5ay102

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola (dále jen MŠ) Bílina, Čapkova 869 je od 1. ledna 1996 samostatným právním subjektem. Zřizovatelem a provozovatelem MŠ je město Bílina se sídlem Břežánská 50/1. Na základě rozhodnutí Zastupitelstva města byla k 1. lednu 2003 sloučena s Mateřskou školou Bílina, Za Chlumem 818 v jeden právní celek. Inspekční činnost probíhala v odloučeném pracovišti „Mateřská škola Bílina, Za Chlumem 818“.

Celková kapacita obou zařízení uvedená v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je 175 dětí. Kapacitní listina odloučeného pracoviště pro školní rok 2004/2005 stanovuje 75 dětí. V době konání inspekce bylo k docházce přihlášeno 65 dětí.

Budova odloučeného pracoviště, která se nachází nedaleko kmenové MŠ, je účelové zařízení typizované pro tři 3 třídy uspořádané pro věkově stejnorodou skupinu dětí. Pro školní rok 2004/2005 je stanovena provozní doba zařízení od 6:00 do 16:00 hodin.

Obě zařízení pracují podle společného školního vzdělávacího programu zpracovaného pro období 2003 – 2005, který nese ústřední název „Dej mi ruku, budeme poznávat svět“.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- Zjištění a zhodnocení personálních podmínek vzdělávání odloučeného pracoviště vzhledem k realizovanému programu
- Zjištění a zhodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávání odloučeného pracoviště vzhledem k realizovanému programu
- Zhodnocení průběhu a výsledků spontánních a řízených činností ve všech třídách odloučeného pracoviště.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Pedagogický kolektiv odloučeného pracoviště tvoří čtyři učitelky, které pracují na celý pracovní úvazek a pro předškolní vzdělávání jsou odborně a pedagogicky způsobilé. Ředitelka, která vede toto zařízení, má úvazek u dětí v kmenové škole. Stanovená míra výchovné povinnosti učitelek a její organizační rozložení zajišťuje vzdělávání a bezpečnost dětí po celou dobu provozu. Při pobytu venku a organizaci oběda je souběžné výchovné působení dvou učitelek zajištěno pouze v jedné třídě, v ostatních třídách není překrývání z důvodu nízkého počtu učitelek možné.

Organizační uspořádání pracoviště není ve vztahu k odloučenému pracovišti plně funkční. Předložený organizační řád neodpovídá současným podmínkám nově vzniklé organizace, postrádá nové uspořádání a vyčlenění kompetencí vedoucích pracovníků (vedoucí odloučeného pracoviště, vedoucí stravovací jednotky) či delegování úkolů ostatních zaměstnanců. Část pravomocí pro vedoucí učitelku odloučeného pracoviště (zajištění provozu a služeb učitelek) je uvedena v pracovní náplni. Účelným podpůrným materiálem vnitřní organizace je provozní řád a pracovní náplně zaměstnanců.

Interní informační systém směrem k pracovnícům je účelně zavedený. Většinou je využíváno osobního kontaktu ředitelky se zaměstnanci, informace koncepčního charakteru jsou předávány na pedagogických a provozních poradách. Pedagogické porady jsou plánovány a plní funkci metodického orgánu školy. Obsah porad je zaměřen na problematiku nových forem předškolního vzdělávání, hodnocení třídních programů apod. Jejich realizace je doložitelná čtyřmi zápisy s podpisy přítomných učitelek.

Díky racionálnímu způsobu práce ředitelky a liberálnímu přístupu při vedení lidí se podařilo zajistit klidný provoz pracoviště a vytvořit podmínky pro rozvoj iniciativy spolupracovníků a uplatnění jejich podnětů. Metodické vedení učitelek je běžnou součástí řídicí práce ředitelky, která operativně reaguje na jejich potřeby i odborný růst. V uplynulém školním roce se učitelky vzdělávaly organizovanou formou i formou samostudia. Výběr vzdělávacích akcí vycházel ze zájmu učitelek, nabídky vzdělávacího centra a potřeb školy.

Kontrolní a hospitační činnost je prováděna ředitelkou podle plánu, který zahrnuje oblasti pedagogické i organizační. V uplynulém školním roce byla kontrolní práce systematická, pokrývaly práci všech učitelek. Zápisy o kontrole jsou vedeny, obsahují závěry, které nebyly s učitelkami vždy prokazatelně projednány (často chybí podpisy).

Vytvořená kritéria a hodnotící nástroje jsou využívány k motivaci i pravidelné kontrole úspěšnosti práce učitelek i dalších pracovníků školy. Hodnocení je prováděno pravidelně dvakrát ročně.

Vytvoření kvalitnějších podmínek vzdělávacího procesu je dlouhodobým záměrem ředitelky zařízení, v této souvislosti plánuje doplnění pedagogického sboru o další učitelku.

Úroveň personálních podmínek výchovy a vzdělávání je ve vztahu ke vzdělávacímu programu školy hodnocena jako velmi dobrá.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Dvoupodlažní budova MŠ se nachází v klidné a pro rodiče strategicky výhodné městské zástavbě. Obklopuje ji udržovaná zahrada, která poskytuje příležitost k provozování pohybových a rekreačních činností. Vybavení je starší a skromné (starší kovové průlezkyně, pískoviště).

Prostorová dispozice, účelné uspořádání a vybavení místností poskytují příznivé podmínky pro děti, jejich spontánní i řízenou činnost. Třídy se stejným prostorovým zázemím (pracovní a herní plochy, sociální zařízení a šatny dětí) jsou zařízeny starším, ale funkčním nábytkem. Zařízení odpovídá počtu dětí, antropometrickým i estetickým požadavkům. Výjimku tvoří značně opotřebovaná lehátka sloužící pro odpočinek dětí, plánovaná výměna se postupně realizuje. Prostředí školy je čisté, bezpečné a podnětné, obohacené výzdobou dětských prací.

MŠ má dostatek účelného a funkčního vybavení pomůckami, které umožňuje učitelkám realizovat zvolený vzdělávací program. K dispozici mají (např. výtvarný, pracovní, didaktický a názorný materiál apod.). Klavír, doprovodné nástroje a audiovizuální technika jsou stabilním vybavením každé třídy. Omezený je sortiment tělovýchovného nářadí a náčiní. Výjimku tvoří jedna třída, kde jsou soustředěny pomůcky (např. skluzavka, vozítka, ribstol, šplhací věž) pro pohybové aktivity. Pro hry dětí jsou ve třídách zřízeny nové herní kouty, které navozují námětové hry a poskytují dětem částečné soukromí. Hračky a některé druhy pomůcek jsou dětem snadno přístupné. Sortiment hraček je však skromný, chybí velké stavebnice, technický materiál a knihy naučného charakteru pro nejstarší skupinu dětí.

Využívání pomůcek a materiálních zdrojů ředitelka průběžně sleduje namátkovými kontrolami a hospitační činností. Pozornost věnuje obnově vybavení, ale výraznější modernizaci školy jí finanční rozpočet neumožňuje. Hračky a pomůcky i odborná literatura jsou pořizovány v souladu s požadavky vzdělávacího programu.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako dobré, umožňují realizovat zvolený vzdělávací program.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ

Výchovně-vzdělávací program

Školní vzdělávací program je dlouhodobý, deklarované cíle vzdělávání a výchovy jsou v souladu s obecnými cíli, které jsou uvedené v “Rámcovém programu pro předškolní vzdělávání“. Hlavním záměrem ŠVP je vytvoření optimálních podmínek vzdělávání pro rozvoj zdravých, spokojených a přátelských dětí. Stanovené priority vycházejí z konkrétních podmínek školy a v praxi jsou reálné. ŠVP je dobře zpracovaný, současná podoba tematických okruhů i jejich časové vymezení pomáhají učitelkám při tvorbě TVP (třídních vzdělávacích programů).

Dokumentace prokazující naplňování vzdělávacího programu (přehled výchovné práce) a povinná dokumentace k evidenci dětí je systematicky a prokazatelně vedena.

Informace o naplňování cílů ŠVP získává ředitelka průběžnou kontrolou třídní dokumentace (třídní vzdělávací programy, přehled výchovné práce). Kontrola efektivity pedagogické práce probíhá formou hospitační činnosti a hodnotící částí pedagogických porad. Opatření vedoucí k nápravě zjištěných nedostatků není zcela utříděné, závěrům chybí jasné zobecnění výsledků a zřetelná doporučení.

Organizace průběhu dne vychází z podmínek MŠ a částečně i z potřeb dětí, režim dne je vymezen jen rámcově s přihlédnutím k potřebě jeho pružnosti. Řízené a spontánní činnosti nebyly vždy v rovnováze. Většina učitelek přizpůsobila dobu trvání řízených činností individuálním schopnostem a možnostem dětí. Podmínky pro potřebu poledního odpočinku jednotlivých dětí nejsou vytvořeny, všechny děti, bez rozdílu věku, odpočívají na lehátku stejně dlouho dobu, což je v rozporu s deklarovaným cílem ŠVP. Zavedený pitný režim je plně funkční, k návyku pití jsou děti systematicky vedeny. Respektována je doba pro pobyt venku, harmonogram stravování a individuální stravovací potřeby dětí (např. dietní strava).

Vnější informační systém směrem k rodičovské veřejnosti funguje v běžném rozsahu (konzultace s rodiči při předávání dětí, schůzka, prezentace dětských prací na nástěnkách, veřejná vystoupení a společné akce). Informace o vzdělávacím programu školy a tříd, provozu a organizaci školy (vnitřní řád) nejsou zveřejněny.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích práce v řízených a spontánních činnostech

Personální zabezpečení vzdělávacího procesu je velmi dobré, úplná kvalifikovanost učitelek, bohaté zkušenosti z pedagogické praxe a zejména empatický přístup k dětem měly pozitivní vliv na průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce. Kvalita vzdělávání v řízených činnostech byla částečně poznamenána absencí druhé učitelky ve třídě, přímé výchovné působení na všechny přítomné děti nebylo vždy kontinuální.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány ve shodě s TVP. Týdenní forma plánování je dobrá, obsahuje motivační rámec, k němuž se vztahují dílčí cíle a program k řízeným činnostem. Náplň a prostředky pro realizaci spontánních aktivit včetně činností pro pobyt venku plán nerozvádí.

Bezprostřední příprava učitelek na vzdělávací proces byla velmi dobrá, v souladu s plánovanými aktivitami měly připraveny dostatečné množství funkčních didaktických pomůcek, přírodního materiálu a různých doplňků pro hry i řízené činnosti. Jejich využití při práci s dětmi bylo účelné.

Průběh sledovaných spontánních činností poskytoval dětem možnost seberealizace. K volnému pohybu využívaly prostoru a vybavení herny, tvořivé, námětové a konstruktivní hry provozovaly v malých skupinkách nebo individuálně. Měly možnost využít i hru v soukromí, kde si samy určovaly pravidla a střídání rolí. Učitelky volily vhodné metody

a formy pedagogické práce, v některých případech navozovaly i učební příležitosti (příprava ovocného talíře, výtvarná činnost). Ve třídě nejmladších dětí byly vhodně zařazeny pohybové aktivity na nářadí. Nabízené činnosti se v jednotlivých třídách lišily, většinou byly tvořivé a smysluplné. Z časového hlediska vždy nebyla organizace her vždy optimální, podmínky pro rozvoj dětské hry byly omezeny ve třídě nejstarších dětí. Hry byly ukončeny na pokyn s možností hru dohrát, ne ve všech třídách jsou produkty her zachovány a využívány v dalších činnostech. Zde se odráží ještě váhavost v přípravě a promyšlenosti plánování herních aktivit, výchovné zaměření se soustřeďuje více na plnění stanovených cílů řízených činností.

Charakteristikou sledovaných řízených činností byla tradiční frontální forma práce s celou skupinou dětí najednou. Přirozené formy učení prostřednictvím prožitku bylo využíváno ojedinele. Obsahová náplň činností byla logicky provázána a odrážela tematický záměr programu tříd. Použité metody byly s výjimkou poznávací činnosti přiměřené, respektovaly individuální možnosti a schopnosti dětí. Výtvarné a pracovní činnosti se vyznačovaly zajímavými nápady, tvořivostí a vycházely z praktických dovedností a citů dětí (např. malování jablíčka, výroba bramborového panáčka). Vhodné uplatnění zde sehrála i smyslová výchova, společným rysem byl prožitek a uspokojení dětí. Učitelky dětem radily, při obtížnějších situacích pomáhaly. Náplň motivačního cvičení a cvičení s míči byla metodicky vyvážená a fyziologicky účinná. Většina učitelek sledovala správné provádění cviků a stimulovala děti k dokonalejšímu pohybovému vyjádření. Méně vhodná byla metoda práce s obrazovým materiálem, která sice vedla děti k získávání nových poznatků, ale přemíra informací, nepřiměřeně volené otázky byly příčinou projevů kolísání pozornosti dětí.

Sledované činnosti probíhaly v účelně vybavených třídách, efektivitu učení i aktivitu dětí zvyšovalo podnětné prostředí a materiální zázemí. Také uplatňovaná vstupní i průběžná motivace byla velmi dobrá, její účinnost byla patrná v aktivitě dětí při volné hře i řízené činnosti. Klidný a vyrovnaný přístup učitelek k dětem vytvářel prostor pro tvořivé rozvíjení her a cíleného učení. Průběžná i závěrečná hodnocení byla vedena účelně. Využití kladného a adresného hodnocení posilovalo individuální jistotu a sebevědomí dětí, ojedinele byly vedeny k sebehodnocení vlastní práce.

Atmosféra ve třídách byla velmi dobrá, děti se učí znát pravidla jednání a chování, zejména nejstarší děti je respektují. Vzájemná komunikace mezi učitelkami a dětmi probíhala přirozeně, ne vždy byla sledována vyváženost verbálního projevu učitelka - dítě.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou ve sledovaných spontánních a řízených činnostech hodnoceny jako dobré.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Díky pravidelnému zařazování pohybových aktivit (motivační cvičení, tělovýchovné lekce a spontánní pohybové aktivity) si děti osvojují základní pohybové dovednosti.

Děti jsou vedeny k utváření kladných mezilidských vztahů i základních morálních hodnot, míra společenských i zdvořilostních návyků odpovídá věku dětí.

Úroveň jazykových a vyjadřovacích dovedností se nevymyká běžnému standardu předškolních dětí, většina je schopna se v přirozených situacích vyjadřovat souvisle, při řízeném rozhovoru převažují jednoslovné odpovědi.

Zjištěna byla dobrá úroveň hygienických návyků a pracovních dovedností, děti jsou vedeny k samostatnosti.

Průběh a výsledky sledovaných oblastí výchovně-vzdělávací práce jsou hodnoceny jako dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Různorodými aktivitami se škola prezentuje na veřejnosti, zapojuje se do výtvarných, pěveckých a recitačních soutěží, ve kterých dosahuje významných úspěchů (např. Bílina očima dětí, Bořeňská čarodějnice apod.).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Mateřské školy Bílina, Čapkova 869 vydaná městem Bílina dne 12. 1. 1995 a Změna zřizovací listiny ze dne 13. 9. 2002
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané Krajským úřadem Ústeckého kraje dne 19. 2. 2003 s účinností od 1. 1. 2003 s čj. 31155
3. Kapacitní listina pro školní rok 2004/2005 a výjimka z počtu dětí zařazených do předškolního zařízení ze dne 16. 6. 2004
4. Souhlas s uvedením výjimky Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 2. 7. 2004 pod čj. 79641/SMT/1675/2004
5. Evidenční listy, přihlášky všech dětí odloučeného pracoviště – osobní údaje, údaje o přijetí, průběhu pobytu a ukončení docházky dětí v zařízení
6. Rozhodnutí o přijetí dítěte do mateřské školy
7. Přehledy o docházce všech dětí ve školním roce 2004/2005
8. Osobní dokumentace všech pedagogických pracovníků odloučeného pracoviště (doklady o dosaženém vzdělání, osvědčení o absolvování školení v rámci dalšího vzdělávání)
9. Pracovní náplň učitelek odloučeného pracoviště
10. Organizační řád mateřské školy z roku 1995
11. Provozní řád mateřské školy z roku 2003
12. Rozpis přímé výchovné povinnosti pedagogických pracovníků ve školním roce 2004/2005
13. Školní vzdělávací program včetně dodatku a příloh
14. Třídní vzdělávací programy a vzdělávací plány jednotlivých tříd
15. Přehledy výchovné práce jednotlivých tříd ve školním roce 2004/2005
16. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2004/2005
17. Kritéria pro hodnocení zaměstnanců
18. Záznamy z jednání pedagogických porad ve školním roce 2003/2004 a 2004/2005
19. Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti ředitelky za školní rok 2003/2004

ZÁVĚR

Mateřská škola - odloučené pracoviště má z hlediska kvalifikovanosti pedagogického kolektivu velmi dobré personální podmínky. Osobnostní předpoklady učitelek, dlouholeté zkušenosti v oboru a účast na dalším vzdělávání vytvářejí příznivé podmínky pro naplňování výchovně-vzdělávacího programu. Organizační schopnosti ředitelky společně s osobní odpovědností a liberálním přístupem vytvářejí příznivé pracovní klima. Organizace nemá stanovená přesná pravidla fungování z hlediska popisu činností a instrukcí, organizační řád nebyl ve vztahu ke změně organizace inovován.

Materiálně-technické vybavení odloučeného pracoviště mateřské školy umožňuje realizovat výchovně-vzdělávací program. Podnětné prostředí školy, dobré vybavení hračkami a vzdělávacími pomůckami podporují efektivitu výchovně-vzdělávacího procesu.

Výchovně-vzdělávací činnost je realizována v souladu s obecnými cíli předškolního vzdělávání. Průběh a výsledky sledované výchovně-vzdělávací práce pozitivně ovlivnila promyšlená příprava, velmi dobrá motivace a interakce, v organizaci převažovaly stereotypní způsoby práce. Kvalitu zdlávání částečně poznamenala absence dalšího pedagoga ve třídě.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu Macháčková Slávka

Macháčková v.r.....

V Teplicích dne 4. října 2004

Datum a podpis ředitele(ky) školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6. října 2004.....

Razítko

Ředitel(ka) školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Ilona Nováčková, ředitelka mateřské školy

Nováčková v.r.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Dlouhá 2940, 415 01 Teplice. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	26. 10. 2004	f5-1320/04-1130
Zřizovatel město Bílina	26. 10. 2004	f5-1319/04-1130
Rada školy	--	

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.